

1 Νεσερίον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. IV, 12/1970

Ερασιώρην

Α/
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΙΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-1-70 / 31-1-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Κρανοχώριον*
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *Καστορίας*
Νομοῦ *Καστορίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀναστάσιος*
Σ.Ι.ὠ.ν.τ.α.ς. ἐπάγγελμα *Δι.δ.α.δ.κ.α.λ.ος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κρανοχώριον - Νεαπόλεως - Καστορίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *Ἐπ.τ.ά. (7)*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αρ. Γύριος Φ.ω.τ.ό.που.λος*
του.Σ.ή.ου.....
ἡλικία *63.ετῶν* γραμματικαὶ γνώσεις *Δ' Δ.η.μ.α.τ.ικ.ῶν*
..... τόπος καταγωγῆς *Κρανοχώριον*
Καστορίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Δ.Ι.Δ.δ.παρὰν.προωρίζοντο ὅσαι αἱ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ αἱ ὅποια ἤδυναντο ἐν ὄρεινῳ καὶ αἱ ἐν τοῖς λόφοις ἐν τῇ βοσκῇ τῶν ποιμνίων*
Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστήματα ; *Δ.ε.ν. ὑπῆρχον χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκόν ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *οἱ.φ.α.ι.ο.ς*
- ὡς ἀγροτικαὶ περιοχαὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίᾳ (πρὸ τοῦ 1912) ἀνῆκον ἐν Τούρκοις ἐμπέδους*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τρῶν, διανεμομένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ν.α.ι.*.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν ή μόνον εις την κτηνοτροφίαν; ή συγχρόνως εις αμφοτέρας, δηλ. την γεωργίαν καί την κτηνοτροφίαν; ... Ε.Ι. Α. Μ. Γ. Ο. Τ. Ρ. Α. Ι. Ο. Υ. Ο. Υ. ... Ω. Ω. ... Η. Ν. ... Γ. Ε. Μ. Ρ. Ι. Α. Ν. Κ. Α. Ι. ... Κ. Τ. Η. Ν. Ο. Τ. Ρ. Ο. Φ. Ι. Α. Ν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Τεχνῖται ... Δεῖ ... Ν. Πη. ρ. Χ. ο. ν. ...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηριῶν· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ὑπὸ τῶν

1912 Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκδηλώσεων εἰς
-Εὐ. Δ. Κ. Λ. ἐν) εἰς 1001

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημια-
κατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦνται καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, πρὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ἄλλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προέρχονται οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρέμα ἢ εἰς εἶδος; .....

Ἐρπύται ἔχρυδι πτοιοῦντο μινδν. ἔπυλιν κωλ

Προέρχονται από το 4. διο. κυριο. άνδρες και γυναίκες. Είτε
 ως χρεώμα είτε ως είνος γεύ. όετο ως άμοι όη.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἡ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

Δ. αὐ. λ. ο. . . δ. αὐ. . . ἑ. π. ῥ. χ. α. ν. . . . .

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ γαίαν δι' ἀνέυρεσιν
ἐργασίας; ... Π. Γ. Χρ. ... 70 ... 1956 ... Ε. Γ. Ζουτο ... 25 ... 7'

κτλ κατὰ τὴν καὶ ἐκτότε (οἱ πρ. σοφ. οἱ) εἰς ἡμετέρας
κιν. β) Ἐπὶ γαίαν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; 0.4.1.-.Με.9α

Τὸ 1456 οἱ βεβίαντες παρεφθάναν... κατὰ τὴν...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;...

Τοι... χωρ. σ. φ. ι. α... ἐ. λ. ι. π. α. ι. κ. ο. ι. ο. π. α. λ. α. ι. ε. ι. κ. ρ. ο. ν.
μ. ε. ι. γ. ω. ι. κ. ἡ. κ. ὀ. π. ρ. ο. ν. (βοῶν, αἰ. γ. ο. τ. ρ. ο. β. ὅ. τ. ω.)

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 7.9. 1950

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Χρ. γ. ε. ι. μ. ο. π. ο. ι. ο. ν. ὅ. τ. α. ι.

οἱ π. ὅ. 7. ὅ. 1950

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Εἰς ὁλ. α. τ. α. κ. τ. ο. μ. α. ὁ. χ. ρ. γ. ο. ρ. ο. ν. α. ι.

Ποι. ε. ι. τ. ο. ὁ. αἰ. κ. ι. τ. ὅ. π. ο. 5. Ἡ προμήθεια ὅ. τ. ο. ν. ἐ. γ. ι. ν. τ. ο. ο. ν. ἡ. ὁ. α. ι. ἀ. π. ὅ. τ. ἡ. κ. α. ὁ. ι. φ. ρ. ι. α. ν. ι.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....
2. .... 5. .... 8. ....
3. .... 6. .... 9. ....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ 7. ὅ. 1950
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ὁ. ε. ν. ὅ. χ. ρ. γ. ε. ι. μ. ο. π. ο. ι. ὅ. ὁ. γ.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τ.ὸ ὑνὶ... τοῦ ξυλίνου... ἀρότρου... ἦτο... μιᾶς
μορφῆς... διὰ τὴν ἀροτρίασιν... ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν
χωματερῶν... καὶ τῶν πετρωδῶν.

ὑνὶ

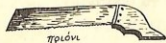
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... 7

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

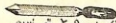
ἐκ σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.

πριόνι

ἀρίδι

ρίνι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... Β. ο. ε. ε. .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν;... Δ. ο. ο. ζ. ο. α. .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;... Ν. α. ι. .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

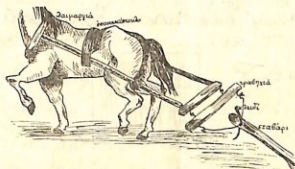
10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... Κ. ο. υ. λ. ο. ἰ. ρ. .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου;... ✓ .....

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;... ✓ .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....
 ... ὁ ρ. φ. κ. ε. ... ἡ ν. ν. α. ... καὶ ὁ λ. κ. ... ὁ τ. κ. ... ὁ π. κ. ...
 ... α. ν. κ. ρ. α. λ. ... εἰς τὴν ... ὁ π. κ. ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλμων ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ...
 ... ὁ κ. ρ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ...
 ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
 ... ὁ τ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...
 ... ὁ κ. ρ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...

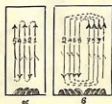
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 ... ὁ κ. ρ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...
 ... ὁ κ. ρ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...
 ... ὁ κ. ρ. κ. ... ὁ λ. κ. ... ὁ π. κ. ... ὁ ν. κ. ... ὁ ρ. κ. ... ὁ τ. κ. ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

μ.τ.τ.α. ξύ.δ.κ.ο.ν... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν... ὀ.ρ.φ.ῶ.ν.ε.λ.ο.ι.
Τὸ χωράφι α.δ.λ.α. σχεδιάγραμμα α.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

καὶ μ.τ.τ.α... δ.ι.δ.ρ.υ.ν.κ... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν.α.δ... λ.α.δ.α.δ...
σ.ι.ο.γ.ρ.α.μ.μ.α ε

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, οἰσάσις, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

μ.τ.τ.α. ξύ.δ.κ.ο.ν... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν... ὀ.ρ.φ.ῶ.ν.ε.λ.ο.ι.
ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν... ὀ.ρ.φ.ῶ.ν.ε.λ.ο.ι.
Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; .....

ἔ.χ.ω.ρ.ί.ζ.ε.τ.ο. μ.τ.τ.α. ξύ.δ.κ.ο.ν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

ἔ.χ.ρ.γ.δ.ι.μ.ε.π.ν.ι.ε.λ.τ.α... π.λ.α.ν.λ.α.τ.ε.
τ.ε.ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ο.ν.....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

τ.α.ξ.δ.δ.ς... τ.α.ν.
ὀ.ρ.φ.ῶ.ν.ε.λ.ο.ι... μ.τ.τ.α. ξύ.δ.κ.ο.ν... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν...
ὀ.ρ.φ.ῶ.ν.ε.λ.ο.ι... ἔ.χ.ω.ρ.ί.ζ.ε.τ.ο... α.τ.ρ.ο.ν... ἄ.ρ.α.τ.ρ.ο.ν...
τ.α.ν. το.δ.ι.α.ν.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... Εἰς... ὀργώματα... ὀργώματα...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορὰς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα, αὐτὰ, π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Δ.Ι.Α... Τ.η.ν... Δ.Τ.Π.Α.Ρ.Α.Ν

Τῶν... Δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κῶν... ἔφινον... τὸ... ὀργώματα... τὸ... ἔνα... ἰαν.ι.ον... Αὐ.ρ.α.ν.δ.Τ.ον... καὶ... τὸ... ἄλλο... ὀργώματα... Ν.ο.έ.μ.β.ρ.ι.ο.ν... τὸ... π.ρ.ω.τ.ο... ἔλ.ε.φ.ε.τ.ο... Δ.α.κ.ω.μ.α.καὶ... τὸ... Δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κῶν... ὀργώματα...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ... φύτευμα... κηπευτικῶν... τὸ... π.ρ.ω.τ.ο... ὀργώματα... ἔφινον... ὀργώματα... τὸ... ἔνα... ἰαν.ι.ον... Αὐ.ρ.α.ν.δ.Τ.ον... καὶ... τὸ... ἄλλο... ὀργώματα... Ν.ο.έ.μ.β.ρ.ι.ο.ν... τὸ... π.ρ.ω.τ.ο... ἔλ.ε.φ.ε.τ.ο... Δ.α.κ.ω.μ.α.καὶ... τὸ... Δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κῶν... ὀργώματα...

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπὶ... ἔν... ἔτος... Δ.Ι.Α... καὶ... Δ.Π.Α.Ρ.Α.Ν... Δ.Ι.Τ.Ο.Ρ.Ι...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Δ.Ι.Α... Τ.η.ν... Δ.Τ.Π.Α.Ρ.Α.Ν...

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... Τ.Ο... Δ.Ι.Δ.Α.Κ.Ι...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ..... *η. κ. ... ζ. λ. ε. ...*

ψ. ο. ς. δ. η. ... θ. ι. δ. η. ρ. α. ν. ... ρ. δ. β. δ. α. ν. ... η. δ. π. α. ι. α
ε. τ. α. π. ο. δ. ε. τ. ε. τ. ο. ... ε. λ. λ. ο. ... ἐν. δ. κ. ρ. ο. ν. ... λ. ο. ν. ...
θ. ο. υ. κ. ε. κ. τ. ρ. ο. ν. ....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *η. κ. ... ε. τ. α. ... λ. α. ... θ. ρ. κ. ι. α. ... ς. ν. ε. ...*

λ. ρ. ι. ... θ. ρ. κ. ι. α. ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

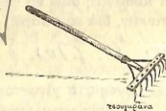
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

σβάρνα
ξύλινη

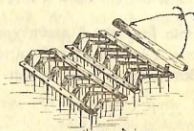
βουκέντρο

τσουμαρά

ὁ βελανός ἢ ράκος

σβάρνα αὐτοκίνητη

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

...χρησιμεποιούν. καὶ χρησιμεποιούν
τον... καθ' ἑαυτὸν, τὴν... τὰ πάντα...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

4. οὐ φέρεται, ἡ μὴ τρέφεται, ἡ δὲ φαίνεται, ὁ νῦν
ὁ φερόμενος... οὐκ ἐστὶν παρὰ τὴν ἀνδοκίαν
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινε το ή σποράς και ή καλλιέργεια έκάστου είδους.

ΕΚΑΤΙΣΦΟΥΤΟ ΚΑΙ ΚΑΤΙΣΦΟΥΤΑΝ ΟΙ
ΣΤΙΟΡΑΝ ΦΟΥΣΙΟΝ

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. .... Δ.Ι.Δ. Τριφύλ.

Καλλιεργούντα... ποτ'... κα... χα... φ... κα...
ση... και... και... μ... α... και... φ...

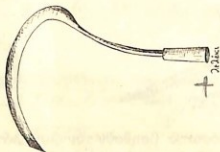
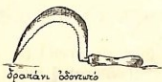
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με, τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 ..Τ.α...δ.η.μη.τρι.α.κ.α'...ἐ.θ.ε.ρί.ζ.ον.τ.ο...
 π.ο.λ.αι.ο.τ.ε.ρ.ο.ν...μ.ι...λ.ε.λ.έ.κ.ι.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ, σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε...
 ...ἔ.υ.χ.ρ.η...
 ...δ.ε.ι...ἢ.τ.ο...κ.α.ι...ἐ.θ.α.ι...τ.ο...λ.ε.λ.έ.κ.ι...
 ...μ.ι.π.ρ.ο.δ.ο.τ.ε.ρ.ο.ν...)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)...
 ...μ.τ.ε.κ.ο.σ.α

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν)...
 ...τ.ο.υ...δ.ρ.ε.π.α.κ.ι.ο.υ...λ.ε.λ.έ.κ.ι...κ.α.ι...τ.ο...κ.ό.σ.α...
 ...ἢ.τ.ο...ὀ.μ.α.λ.ή...ἢ...ὀ.δ.ο.ν.τ.ω.τή...
 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά, ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *ἡ.π.ρ.ο.μ.ν.δ.ε.α.τ.ω.ν.᾿ε.φ.εν.ε.τ.α.α.τὸ.π.ν.᾿ν.κ.α.σ.τ.ο.ρ.ῖ.α.ν.* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ἡ.τ.ο.π.α.λ.α.ῖ.ο.τ.ε.ρ.ο.ν.καί.εἰ.να.ῖ.α.κ.α.μ.ῆ.᾿ε.ν.χ.ρ.ῖ.σ.ε.ι.δ.᾿θ.ε.ρ.ῖ.δ.ρ.ῖ.ς.ἡ.τ.ε.ρ.α.κ.ῆ.καί.ἡ.τ.ε.ρ.ο.ν.μ.ε.ῖ.κ.ο.σ.α.ῖ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *ἡ.θ.ε.ρ.ῖ.ζ.ο.ν.τ.ο.εἰ.δ.᾿ν.φ.ω.ς.ἀ.πὸ.τοῦ.᾿ε.δ.᾿φ.ου.ς.2.β.᾿κ.α.τ.᾿α.τ.ῶ.ν.ἰ.α.ν.μ.ε.ῖ.ρ.ο.ν.*

Α.Κ.Α.Δ.Η.Μ.Ι.Α.Κ.Α.Λ.Α.Μ.Ε.Λ.Α.Α.Θ.Η.Ν.Ω.Ν.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *ἡ.π.ρ.ο.μ.ν.δ.ε.α.τ.ω.ν.᾿ε.φ.εν.ε.τ.α.α.τὸ.π.ν.᾿ν.κ.α.σ.τ.ο.ρ.ῖ.α.ν.* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *ἡ.π.ρ.ο.μ.ν.δ.ε.α.τ.ω.ν.᾿ε.φ.εν.ε.τ.α.α.τὸ.π.ν.᾿ν.κ.α.σ.τ.ο.ρ.ῖ.α.ν.* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *ἡ.π.ρ.ο.μ.ν.δ.ε.α.τ.ω.ν.᾿ε.φ.εν.ε.τ.α.α.τὸ.π.ν.᾿ν.κ.α.σ.τ.ο.ρ.ῖ.α.ν.* .....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράχματα : Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *καὶ οὐταί... ἀγκαλιές.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; .....

*Θ. ἔρ. ζων... ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπῆρχον... ἐπαγγελματίαι... θερισταί...
ἀπὸ... ἄλλων τόπων.*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰοίβη· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Το ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνομασολογίαν) .....

*Ἡ... ἀμοιβή... ἦτο παλαιότερον...
εἰς εἶδος καὶ ἀρ. ἡμερομίσθιον... εἰς χρῆμα
καὶ... ἀνευ φαγητοῦ... μετὰ παροχῆς...
φαγητοῦ.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Ἄπαντες... οἱ... ἔφερον... (ἄνδρες
γυναῖκες, παιδία)... εἰς τὴν χεῖρα...
καὶ... εἰς τὴν μέσην... ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς...
πρὸς τὴν μέσην... κατὰ τὸν θερισμόν.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Δέν... ἐδίδετο... πρὸς... ὡς... πρὸς... τὴν... ἡμέραν
τῆς... ἑβδομάδος... τῆς... μηνός...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ...

Εἰς τὸν... θερισμὸν... ἐλάμβανον... μέτρον
συνήθως... μέτρον... οἱ... οἱ...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ...

Ἐν... ἀφῆκαν... ἀθήριστον
μέρος... τὸν... χωράφιν... ὅπου... τὴν...
ταίαν... ἡμέραν... τοῦ... θερισμοῦ

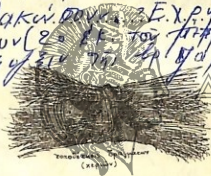
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ... δεμάτιασμα... ἐγίνετο... ἀμέσως
μετὰ... τὸν... θερισμὸν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· με κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως, σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τοῦ...στάχους...ταύς...ἔδεκε...ὁ...ἀνὴρ,
καὶ...αἱ...ἐπύλοι...παρέδιδον...
ἀγκαλιές...ἔδενον...με...στα-
χούς...ἀπὸ...βρούλα (βρίσκαμιά)...ἔφαι
πρᾶκτον...ἀφαιρῆτο...ἀ...καρπὸς...των
καὶ...ἐν...δυναμείᾳ...ἐρρίπτουτο...ἐν...ἑ...δατο,
διὸ...ἀ...μαλακύνονται...ἐ...χρῶσι...μὲ...ποιεῖτο
καὶ...ἐν...ζύγῳ...τοῦ...πρὸς...τὸ...καλῶν...
διὰ...τὴν...ὀδὸν...τῆς...ἀ...μιά).

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τὰ...δεμάτια...μετὰ...τὸ...δέσιμον
ἀφῆκοντο...ἐν...τῇ...διὰ...θέσιν...
.....
.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ πότων ἐτών

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸν... Ἀπρίλιον ἢ... Μαΐον...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

ἤ... ἐξαγωγή... με... δίκელი
, ἐγίνετο (καὶ... μετὰ...)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐὰν

ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἢ κοπή, ἢ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ν.Α.Ι.,... Μ.Ε.
... Τ.Ρ.Ι.Φύλλι... καὶ... Ἀφριόχορτα...
... Τὸ... Τ.Ρ.Ι.Φύλλι... ὅ... ἔστρεφον...
... καὶ... ἀνέκασαν...
... Τὰ... Ἀφριόχορτα... μόνον...
... εἰς...
... ὅ... ὅ... ὅ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). ....

ἤ... ἐ.δ.τ.ρί.φον.τ.α. (Τ.Ρ.Ι.Φύλλι-χόρτο) τὸν...
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) με... Κόσσαν.

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *Ἡ... Ση. ρ. αν. εις... χω. ρ. ον*
ᾗ ἐγένετο... ἐπὶ... τόπον, ἢ ἀλλο. ρ. ον... εἰς
σω. ρ. ον... μ. τ. δ. ι. κ. ρ. α. ν. ι. καί... ἡ... δ. τ. δ. ι. ρ. ον
μ. τ. δ. ι. ρ. α. τ. ι. κ. α. ἀπὸ... ᾗ... τ. ι. α.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

... τ. α. δ. ε. ρ. α. τ. ι. α. μ. ε. τ. ε. φ. ε. ρ. ον. τ. α. εἰς... τ. ο
ἄ. λ. ων. ι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεταί ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ... *ὁ... χω. ρ. ον*

ὅπου... ἐ. τ. ο. π. οῦ. ε. τ. ο. ὅ. ν. τ. ο. τ. α. πρὸς... ἄλ. ων. ι. σ. μ. οῦ
δ. ε. ρ. α. τ. ι. α. δ. ε. φ. ε. τ. α. ι. ἢ... τ. ο. π. οῦ. ε. τ. ο. ὅ. ν. τ. ο. τ. α. πρὸς... ἄλ. ων. ι. σ. μ. οῦ
εἰς... σω. ρ. ον. δ. ε. ν. ἡ... π. ῃ. ρ. χ. ε. φ. ε. ρ. ον... εἰς... τ. ο. π. οῦ. ε. τ. ο. ὅ. ν. τ. ο. τ. α. πρὸς... ἄλ. ων. ι. σ. μ. οῦ

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; ... *Ν. α. ι. ... ἐ. φ. ε. ρ. ον*

π. τ. α. ν. τ. ο. τ. ε. εἰς... τ. ο... ἄ. λ. ων. ι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... *τ. ο... ἄ. λ. ων. ι. κ. α. τ. ι. ρ. α. ν. ι. δ. ε. φ. ε. ρ. ον*

εἰς... τὴν... αὐ. λ. ῆν... τ. ῆν... οἰ. κ. ι. α. σ. ἢ... εἰς... ἄλ. λ. ον... χω. ρ. ον
ᾗ... ἐν... τοῖ... τ. α. ν... σ. υ. ν. ο. ι. κ. ι. σ. μ. οῦ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις
αὐτοῦ, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ἀνήκει... ἀνὰ... ἑξ... μίαν... οἰκογένειαν, ὅπου
ἂν ἀνήκη εἰς πλείους πρὸς οἰκογένειαν, ἡ χρῆσις τοῦ
ἀλώνιου γίνεται μετὰ τὴν στήρην π.χ. μίαν ἢ ἄλλαν οἰκογένειαν

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀρχεται... τὴν... οὐρανὸν καὶ... τὴν... τὴν 10-30 Αὐγούστου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ..

ἡ πετράλωνο... τὸ... χωματὸ λωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ..

ἀλωνιοῦ (ἀπὸ τῆς ἀφαιρέσεως) καὶ ἐπάλειψις
αὐτοῦ... δαπέδου... πηλὸν ἐκ χω-
ματος ἢ καὶ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ..

Ἀπρ. αὐτῆς τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ
δεν ἐφίνατο ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀπὸ 17. ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.
μέχρι 75. δε. στως.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...

ἔ. χ. ρ. γ. δ. ι. μια ποί. σὺν. τ. ο. τ. ο.
δ. ι. κ. ρ. ὀν. ι. κ. οἱ. γ. τ. ο. ρ. κ. ρ. ὀν. α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

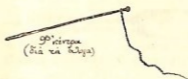
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ...

Ν. α. ι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ν. α. ι. γ. α. δ. ... εἰς. τὴν. παραπλάγιον. α. δ.
δ. τ. ε. δ. ι. α. φ. ρ. α. μ. ι. α.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης ἢ κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *δ. εν... ε.χ. ε.ε... γ. δ. λα. γ. η. ρ. αν*
θ. ν. ο. μ. α. δ. ι. α. ν. ... ε. η. λ. α. ν. ι. ρ. ε. γ. ο. ... μ. ι. α. ... δ. ε. ρ. ω. σ. ι. σ.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπανηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ...

... Ἀ. λ. ω. ν. ι. ζ. ο. ν. οἱ γ. δ. ι. α. ν. οἱ σ. τ. η. ρ. ω. ι. μ. ε.
τ. α. ... γ. ι. δ. ι. κ. α. ... γ. α. ν. ... λ. ω. ν. ι. α.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ναί· τὸ κοπάνισμα γὰρ γὰρ καὶ γὰρ φασιδίων
μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ...

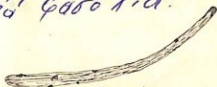
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ προῖον τὸ σχῆμά του ; .....

δ. εν... ε.χ. εν... γ. δ. ι. α. ν. οἱ σ. τ. η. ρ. ω. ι. μ. ε.
σ. κ. ε. ν. α. ρ. ε. γ. ο. ... σ. η. γ. ὀ. ν. ι. ε. ... γ. ι. ε. α. σ. μ. ῆ. κ. ο. υ. σ. γ. 50 ρ.
καὶ π. α. χ. ο. υ. σ. 9²⁵ μ. π. ρ. ὀ. π. ο. υ.

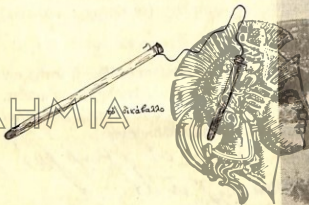
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)... *τὸ κοπάνισμα ἐγένετο*
τὸ εἰς τὸ ἀλώνι... ἢ εἰς τὴν αὐλήν... διὰ τὸν
κοπάνον καὶ τὰ φασόλια.

κόπανος στρογγυλῆς

ξύλο κοπανιστῶν διὰ τὸ κοπάνισμα
 μακροῦ σπυροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν;... *ἐπὶ τῶν μελῶν*
τῆς οἰκογενείας

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Τὰ... κοπάνισμα... ἐργαζομένη... ἐπὶ τοῦ... ἐδ' ἀφ' οὗ... καὶ... ἀπὸ τῆς... ἐξ οὗ... χωρὶς... τὰν καρπὸν...

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... 0.χ. ...

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποίος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... 1958 ...

Ἡ... ἀλωνιστικὴ... β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

οἱ... ἀλωνισμένοι... δ' ἀχύνει... λέγονται...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο... οὐ μαζι... μένοι... παρὸς... εἶχεν... οὐκ
μα... εἰσφύσσον...
Δ... ἐν... παρ... ἐδ... μ... εν...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Καί... δ... κ... (βύλιν... α)... α... και...
τρ... και... 27... σ... ι... α...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Καί... ἀνδρας... και... μ... α... κα... δ... κ...
ε... π... ρ... εν... εἰδ... ι... κός... λιχν... ι... σ... ε... π... ὁ... μοι... θ... ῆ...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Δ... εν... πα... ρα... μ... ἄ... νων... ζ... ε... μ... ἄ... χ... ι... α... σ... τ... α... χύ... ω... ν...
μ... ε... τ... ὶ... τ... ὶ... κ... α... ρ... π... ὶ... α... ν... οὔ... τ... ε... ?... ε... φ... ἰ... ν... ε... τ... ο...
δ... ἄ... ν... τ... ε... ρ... ο... ἁ... λ... ὶ... ὶ... ν... ι... σ... μ... α...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ἀρχι. κ. αὐ. ... δ. τ. α' ... δ. α. ρ. ὠ. ρ. α. ν. καὶ ... ε. ν. ο. ν. ε. -
χ. α. ἰ. α. ... μ. τ. ... κ. ὁ. δ. κ. ἰ. ν. ο. ... κ. α. γ. ο. ὠ. μ. γ. κ. α. ν. τ. ε. ρ. μ. ὁ -
κ. ἰ. ...

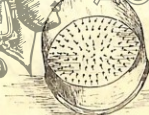
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

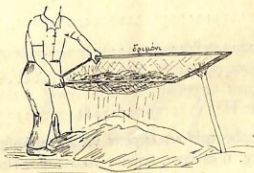
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀρυλόγοι

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Κατό' το' λ' χ' κ' ι' σ' ρ' α' ἔχ' ρ' η' δ' ι' μο' ι' ρ' ι' -
 ο' ν' ν'... δ' α' ρ' α' ρ' α'... δ' ι' ο' τ' η' ν'... ἀποθ' α' κ' ρ' ν' ο' ν'
 τ' α' ν'... ξ' ε' ν' α' ν'... ε' δ' α' ν'... καὶ... ξ' κ'... σ' υ' ν' ε' χ' α' ι' α'
 κ' ο' δ' κ' ι' ν' ο' ν'.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

ὁ... καρπὸς... σχ' η' ματ' ι' ρ' ε' τ' α' ι' εἰς... σ' υ' ν' -
 ρ' ο' ν'... δ' α' ρ' α' ρ' α' ρ' α'... δ' ι' ο' τ' η' ν'... ἀποθ' α' κ' ρ' ν' ο' ν'
 ρ' ν' ε' τ' α' ι'... ὁ μ' α' ι'... ε' δ' α' ν'... κορυφ' α'... τ' α' ν'
 σ' υ' ν' ο' ν'... το'... ε' ρ' α' λ' α' ν'... τ' α' ν'... λ' ι' χ' ν' ι' σ' ρ' α' ι' ρ' ι'.....

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. .... δ' ο' ν' δ' ε' ν' ι'.....

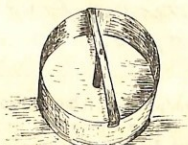
γ'.1) Ποία ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

μυοκοίλι

κουτέλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ αλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

.....

.....

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) .....

*ἢ...καρπὸς...ἀπεθηκεύετο ἐντὸς
τῆς οἰκίας...εἰς...εἰδικὸν...χωρὸν, καλὸν μίσον
ἀμπάρ...*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

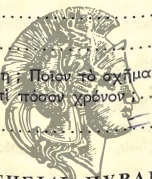
κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Τὸ ἄχρ. ο. κ. ἀπε-*
δη. κεί. το. εἰς. γὰρ. ἄχρ. ὡς, ἐκλ. τ. οὐ.
Χαρί. ον, παρὰ. το. ἀλ. ὡς.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλόνισμα ; ...

Ἡ διαλ. γ. τοῦ σπόρου γίνετ. αἰ
μετὰ. το. ἀλ. ὡς.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Παραμονή Χριστου γένων

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τὴν 12 μ. ὥραν εἰς
τὴν πλατεῖαν τοῦ χαρί. ον

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*Π.π.συμπ.οὐκ.α.*.....

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Τήν.πυράν.ἀνάπτουν.τά.παι.διά.

2) Ποῖος ἢ ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; *Αν νάι, ἀπό ποῖον μέρος ; ...*τά.ξύλα*

τά.συλλέγον.τά.παιδιά.και.ἄλον
καὶ.αὐτά.κλέπτουν.ἀπ'ἄλλοι.τοί.οἰκίας

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καὶ.παιδί.μεταφέρει.ἀπὸ.τοί.οἰκίας
τα.δύ.α.ἡ.γρία.ξύλα.θάμνους
κ.τ.καί.ἄλλοι.καὶ.αὐτά.κλέπτουν
ἀπὸ.τοί.οἰκίας.τοί.οἰκίας

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, χορεία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Δέν.ὑπάρχ.οὐκ.οὐκ.ἔστι.α.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν, (Περιγραφή λεπτομερῆς)

οὐκ.ἔστι.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

... ἡ. οὐ. ο. ν. ... ξύ. γα. κα. δο. μ. ν. ο. ι. ...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .... ? ! ο. χ. ι. ....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

... Α. π. γ. ι. ο. ... ο. ν. γ. γ. ε. ... ο. ν. γ. γ. α. ...
... ι. ο. α. ι. ... δ. α. ... κα. ... ο. ν. ... α. ν. α. ... ι. ο. ν. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

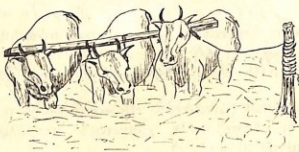

ΑΘΗΝΩΝ

Κραταύριον
Κραταύριον

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴονδῆποτε ἄλλον.
 Ἡ το. παρὰ τῆς το. τῶν δερμάτων...
 ἢ το. παρὰ τῆς το. πρὸς τῶν ἀφωκυῶν...
 σου (ἀφωκυῶν δερμάτων).....

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλὰ τοι ποθεῖται πρὸς τοῦτο καθεὺς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἔξλητος στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγιος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ΕΤΟΠΔΕ ΤΕΙΤΟ. ΚΑΔΕ ΤΩΣ ΕΙΣ ΤΕ ΜΕΘΥ ΤΩΝ ΑΙ...
 ΝΙΟΥ. ΣΙ... ΚΑΙ ΟΤΟ... ΝΥΝΟΣ ΔΥΟ ΜΕΤΡ... ΑΤΟ...

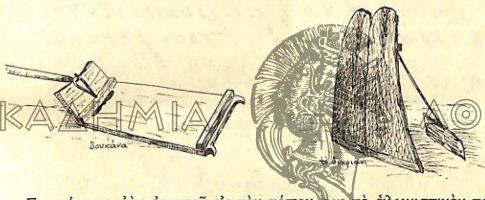
Τὸν ὁπλίσαν... ἔξαρτάν τε... ὀχλήν τε... ἔλασεν... ὁπλίσαν...
 τὸν τε... ὅς ἐστι... καὶ... ὁπλίσαν...
 κυκλικῶς... ὁπλίσαν... διὰ τὸν τρόπον τούτου τοῦ

— 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τ.ο...δ.χ.α.ν...δ.ν.ε.ε.λ.α.ι...ἀ.π.α...λ.αν...δ.τ.ν...λ.ον
καί...ε.ν...δ.ν.κε.χ.α.ί.θ...γ.ά...φ.κ.α...α.δ...ε.π.ι...λ.ο...π.α.ρ-
α...π.π.ε.ρ.α.δ...δ.χ.ε.δ.α.φ.α.ρ.μ.ι.α.ι.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

...δ.ε.ν...ε.π.ρ.η.δ.ι.μ.ο.π.ο.ι.η.θ...μ.α.χ.α.ν.ι.κ.ο.ί
α.λ.ων.ι.σ.τ.ι.κ.ο.ν...μ.έ.σ.ο.ν.....

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ
Ι/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΡΑΝΟΧΩΡΙΟΥ

Π Ε Ρ Ι Γ Ρ Α Φ Η

ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ Κ Ρ Α Ν Ο Χ Ω Ρ Ι Ο Υ
ΝΟΜΟΥ Κ Α Σ Τ Ο Ρ Ι Α Σ

Ἀπ' ὅ,τι ἐνθυμοῦνται οἱ γεροντότεροι οἱ γονεῖς των ἐκαλλιέργουν τοὺς ἀγροὺς των μέχρι καὶ τὸ ἔτος 1935 μὲ ξύλινον ἄροτρον. Ἀπὸ τὸ 1935 καὶ ἐντεῦθεν εἰσῆχθη τὸ σιδηροῦν ἄροτρον, ἡ προμήθεια τοῦ ὁποῦ ἐγίνετο ἀπὸ τὴν Καστορίαν. Ἡ σπορά τῶν σιτηρῶν ἐγίνετο ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου, ὁσάκις αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι τὸ ἐπέτρεπον. Οἱ ἄγροί ἐλιπαίνοντο μέχρι καὶ τὸ 1955 μὲ ζωϊκὴν κόπρον, ἔκτοτε δὲ μὲ λυπάσματα ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Τὸ ὄργανον τοῦ ἄγροῦ ἐγίνετο δύο φορές: τὴν δευτέραν φοράν ἐρρίπτετο ὁ σπόρος ἐν τῇ (χειρῶν) καὶ ἐν συνεχείᾳ "ἐσβάρνιζαν" τὸν ἄγρον μὲ ξυλίνην σβάρνιν. Ὁ θερισμὸς μέχρι τὸ 1955 ἐγίνετο διὰ τῶν χερῶν τοῦ ἄγρου καὶ ἐκρησσάμενοι θεριστικοὶ ὄνυχες ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐκρησμοῦ ἐκρησιμοποιοῦν ἐν τῷ ἄγρῳ, ἡ προμήθεια τοῦ ὁποῦ ἐγίνετο ὡς καὶ ὅλων τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων ἀπὸ τὴν Καστορίαν. Ὁ θερισμὸς ἐγίνετο μόνον ἀπὸ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη ἐβοηθοῦντο ἀπὸ συγγενικὰ των πρόσωπα ἄνευ ἀμοιβῆς, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἀνταποδώσουν τὴν παρασχεθεῖσαν βοήθειαν. Τὰ δράγματα τῶν σταχθῶν ἐτοποθετοῦντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πολλὰ μαζὺ καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεβθουνσιν. Ἐθερίζον ἄνδρες-γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἀκμῆ. Ἀπαντες δὲ οἱ θερισταὶ ἔφερον τι εἰς τὴν ἀριστεράν χειράν πρὸς προφύλαξιν κατὰ τὸν θερισμόν. Τὰ δεμάτια ἐγίνοντο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν καὶ ἀφῆνοντο εἰς τὴν ὄξιαν θέσιν. Ὁ ἄνδρας ἔδενε τοὺς στάχυς, ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς οἰκογενείας μετέφερον τίς "ἀγκυλίεζ". Μετεφέροντο δὲ τὰ δεμάτια εἰς χῶρον τοῦ ἀλωνιοῦ μετὰ τὸ πέρας τοῦ θερισμοῦ ἀπάντων τῶν χωραφῶν. Ὁ ἀλωνισμὸς ἐγίνετο διὰ βοῶν καὶ ἵππων καὶ διήρκει περὶ τὰς 15 ἡμέρας. Τὸ "ἀπλωμα" τοῦ ἀλωνιοῦ ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἢ καὶ ἐνωρίτερον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ἐκρησιμοποιοῦν τὸ δικράνι καὶ τὴν τζουγράναν ὡς καὶ

είδικην άλλωνδεργαν δια τήν δόγησιν καί τό κτόπημα τών ζώων.

Ἠλώνιζεν δέ ὁ ἔδιος ὁ γεωργός μέ τά ἰδιώ του ζῶα.

Μετά τό άλλώνισμα καί τήν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀχόρου ἡκολούθητό λίχνισμα, τό ὁποῖον ἐγένετο ὑπό τών μελῶν τῆς οἰκογενείας. Ἐχρησιμοποιοῦν δέ κατὰ τό λίχνισμα φτυάρι καί θρινάκι (ξύλινα) ὥς καί σάρωθρα δια τήν ἀφαίρεσιν τών ξένων ὑλῶν καί τέλος τό κῶσκινον καλούμενον "ντερμόνι".

Διά τήν φαίην καί τά φασόλια ἐχρησιμοποιοῦν ὥς μέσον ἀποχωρισμοῦ τοῦ φλοῦ-
οῦ ἀπό τόν καρπόν τό κοπάνισμα δια ξύλου-κοπάνου- μήκους 1,50 μ. καί πλά-
τους 0,25 μ.- Ὁ καρπός ἀπεθηκεύετο ἐντός τῆς οἰκίας καί εἰς εἰδικόν
πρὸς τοῦτοίς χῶρον, καλούμενος "ἀμπάρι" καί τῶν ἀχύρων (ἀπεθηκεύετο) εἰς τόν
ἀχυρῶνα παρὰ τό άλλόνι.

Ἀπό τό 1955 καί ἐντεῦθεν χρησιμοποιοῦν ἀποκλειστικά μηχανικά μέσα δια
τήν κολλιέργειαν τών ἀγρῶν τῶν: ἥτοι γεωμεχανικούς ἐλκυστήρας, σπαρτικές μη-
χανάς, λίπασματοδιανόμετες, θερίζοι, κοπτικές μηχανάς, μηχανάς δια τό δέσι-
μο τοῦ ἀχόρου κ.λ.π.

ΠΡΑΛΗΞΕΙΣ ΣΠΑΡΤΙΚΩΝ ΚΑΙ Τῆς σποράς καί τῶν ἐλκυστήρων (ὁπλίστων).

... Ὅλαι αἱ ἀγροτικαί περιοχαί πρὸς τῶν ἀγρῶν ἡνῆκον εἰς τοὺς γαιοκτη-
μονας, τὰ ἐκελλιέργουν ὅμως οἱ κατοικοὶ τοῦ χωρίου ἐπὶ ἐνοικίῳ εἰς εἴ-
δος. Μετά τήν ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τόν Τουρκικόν ζυγόν ἄπασαι αἱ ἀγροτι-
καί περιοχαί διενεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (εἰς τοὺς κατοίκους).

ΕΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ Τῆς ΠΥΡΑΙ

Ἐπάρχει τό ἔθιμον νά ἀνάπτουν ἐνταῦθα φωτιά (ἡ μπουμπούνες) τήν παρα-
μονήν τών Χριστουγέννων καί περί ὥραν 12 μ.μ. εἰς τήν πλατεῖαν τοῦ χωρί-
ου. Οἱ φωτιές αὗτές λέγονται "μπουμπούνες". Τά ξύλα τὰ συλλέγουν τὰ παι-
διά καί τήν πυράν τήν ἀνάπτουν ἐπίσης τὰ παιδιά.

Αἱ ἀνωτέρω πληροφορίες ἐλήφθησαν ἀπὸ τόν κ. Ἀργύριον Φωτόπουλον, γεννηθέντα
ἐν Κρανοχωρίῳ, ἐτῶν 57, ἀπὸ 1-1-1970 ἕως 31-1-1970.

Ἐν Κρανοχωρίῳ τῇ 10-2-1970

Ὁ Διευθυντής τοῦ Διοικητοῦ

Ἀναστασίου Σιωντάς

Διδάσκαλος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΡΑΝΟΧΩΡΙΟΥ
'Αριθ. Πρωτ. 26

Πρός
Τήν 'Ακαδημίαν 'Αθηνῶν
Κέντρον 'Ερεῦνης
τῆς 'Ελληνικῆς Λογογραφίας
'Αναγνωστοπόδου Ι4
Εἰς 'Αθήνας

'Εν Κρανοχωρίῳ τῇ Ι0-2-Ι970

Λαμβάνω τήν τιμήν νά
ὑποβάλω 'Υμῖν, συνημμένως, "ἑρωτημα-
τολόγιον διά γεωργικά ἐργαλεῖα..."
δεόντως συμπληρωμένον, ὥς καί περι-
γραφὴν γεωργικῶν ἀπασχολήσεων τοῦ
ἐμοῦ Κρανοχωρίου-Νομοῦ Καστορίας-
παρακαλέσω διά τὰ καθ' 'Υμᾶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Δ/ντῆς τοῦ Σχολείου

Βασίλης
'Αναστάσιος Σιώντας
Διδάσκαλος